

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

254300

(11) (B1)

(51) Int. Cl.⁴
C 09 B 45/26

(22) Přihlášeno 21 05 86

(21) PV 3688-86.D

(40) zveřejněno 16 04 87

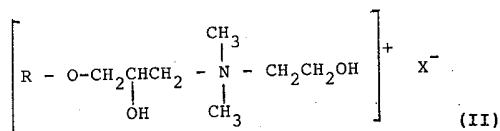
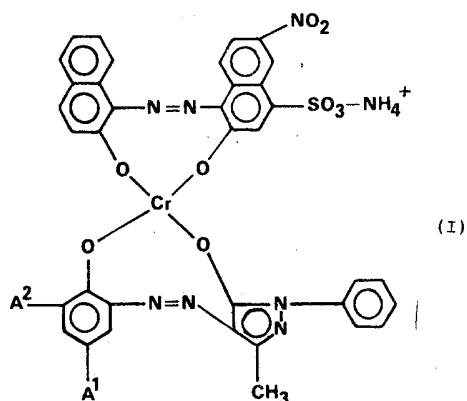
(45) Vydáno 15 09 88

(75)
Autor vynálezu

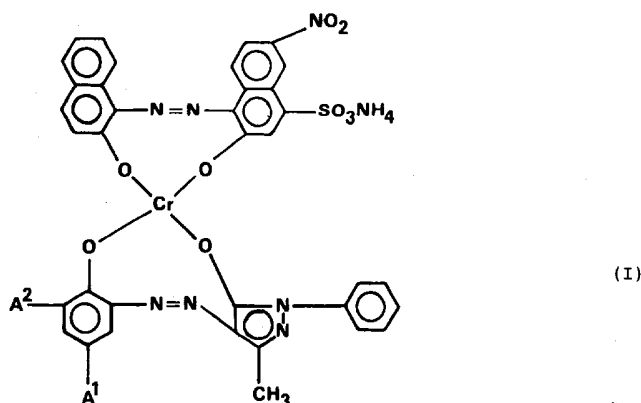
RŮŽIČKA KAREL ing., MACÁK JAN ing., PARDUBICE

(54) Barvivový přípravek

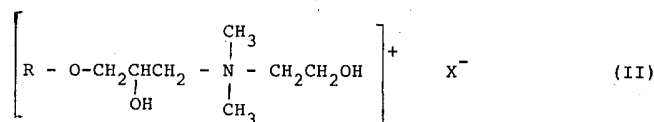
Barvivový přípravek pro barvení vlněných, hedvábných a polyamidových materiálů, tvořený synergickou směsí hmotnostně 65 až 75 % 2:1 chromkomplexního barviva obecného vzorce I, kde znamená A₁ skupinu -NO₂ nebo -SO₃Na a A₂ skupinu -SO₃Na nebo NO₂, 1 až 3 % povrchově aktivní látky obecného vzorce II, kde znamená R C₁₀ až C₁₈ alkyl a X⁻ anion halogenu a 22 až 34 % plnidel, jako jsou jednoduché anorganické elektrolyty, cukry, močovina a olejovité ve vodě rozpustné látky snižující prášivost finálních barvivových přípravků.

Předmětem vynálezu jsou barvivové přípravky pro barvení vlněných, hedvábných a polyamidových textilních materiálů, obsahující synergickou směs na symetrických 2:1 metalokomplexních barviv na bázi chromitých komplexů konstituce I

kde A_1 je skupina $-\text{NO}_2$ nebo $-\text{SO}_3\text{Na}$, A_2 je skupina $-\text{SO}_3\text{Na}$ nebo $-\text{NO}_2$ s kationaktivními povrchově aktivními látkami na bázi kvarterních solí konstituce II

kde R je alkylový zbytek s délkou uhlíkového řetězce C_{10} až C_{18} a X^- je halogenanion a plnidel jakými jsou jednoduché anorganické elektrolyty, sacharóza, dextróza, močovina a kapalně ve vodě nerozpustné látky snižující prášivost finálního barvivového přípravku.

Barvivové přípravky podle vynálezu jsou nové a umožňují racionální využití barviv a barvicích aparátů, podstatné zvýšení stupně využití barvicí lázně za současného snížení množství ekologii zhoršujících barevných organických odpadů.

Barvivový přípravek podle vynálezu lze s výhodou připravit mísením uvedených komponent I a II v kapalném stavu před sušením na rozprašovacích nebo fluidních sušárnách, přičemž optimální obsah komponent I ve finálním barvivovém přípravku se pohybuje v rozmezí 65 až 75 % hmotnostních, komponenty II 1 až 3 % hmotnostní a plnidel 22 až 34 % hmotnostních.

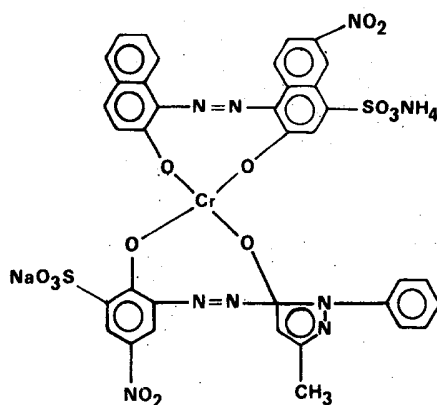
Kationaktivních povrchově aktivních látek konstituce II může být s výhodou použito pro emulgaci olejovitých látek snižujících prášivost finálního výrobku, kterými mohou být minerální a syntetické oleje, silikonové oleje nebo dodecylbenzen.

Výhodou barvivového přípravku podle vynálezu je možnost jeho aplikace jak v tisku tak ve vytahovacích barvicích postupech na všech typech barvicích aparátů, kde vedle zkrácení doby barvení lze dosáhnout vysoce stálého vybarvení substrátu bez nutnosti aplikace dalších textilních pomocných prostředků, dále snížení spotřeby energií za současného zvýšení produktivního využití barvicí lázně.

Předmět vynálezu je dále ilustrován následujícím příkladem, který však není jeho omezením.

P ř í k l a d

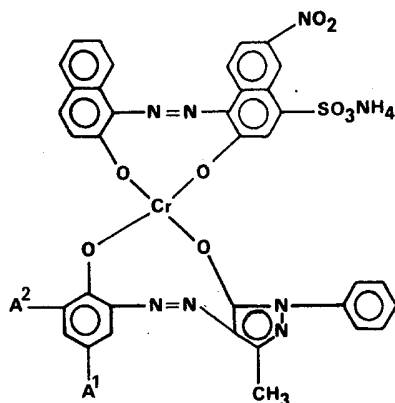
Reakční směs obsahující 70 dílů hmotnostních 2:1 nesymetrického metalokomplexního barviva konstituce

se v kapalném stavu smísí s 2,5 díly hm povrchově aktivní látky konstituce II ve formě vodného roztoku a 30 díly síranu sodného. Roztok se suší na rozprašovací sušárně při poměru vstupní a výstupní teploty 200/90 °C. Vzniklý produkt lze přímo použít pro barvení výše uvedených textilních materiálů na hnědé odstíny z neutrálních bervících lázní obsahujících síran amonný.

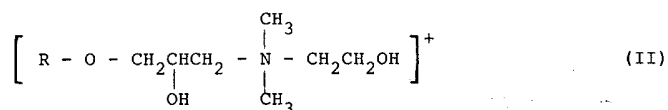
PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Barvivový přípravek pro barvení vlněných, hedvábných a polyamidových materiálů vyznačující se tím, že obsahují synergickou směs nesymetrických 2:1 metalokomplexních barviv na bázi chromitých komplexů konstituce I

(I)

kde A_1 je skupina $-SO_3Na$ nebo $-NO_2$ s kationaktivní povrchově aktivní látkou na bázi kvarterních solí konstituce II

kde R je alkylový zbytek s délkou uhlíkového řetězce C_{10} až C_{18} a X^- je halogenanion

a plnidel jakými jsou jednoduché anorganické elektrolyty, cukry, močovina a olejovité, ve vodě nerozpustné látky snižující prášivost finálních barvivových přípravků, kdy obsah barevných komponent I se pohybuje v rozmezí 65 až 75 % hmotnostních, komponenty II v rozmezí 1 až 3 % hmotnostní a obsah výše uvedených plnidel v rozmezí 22 až 34 % hmotnostních.